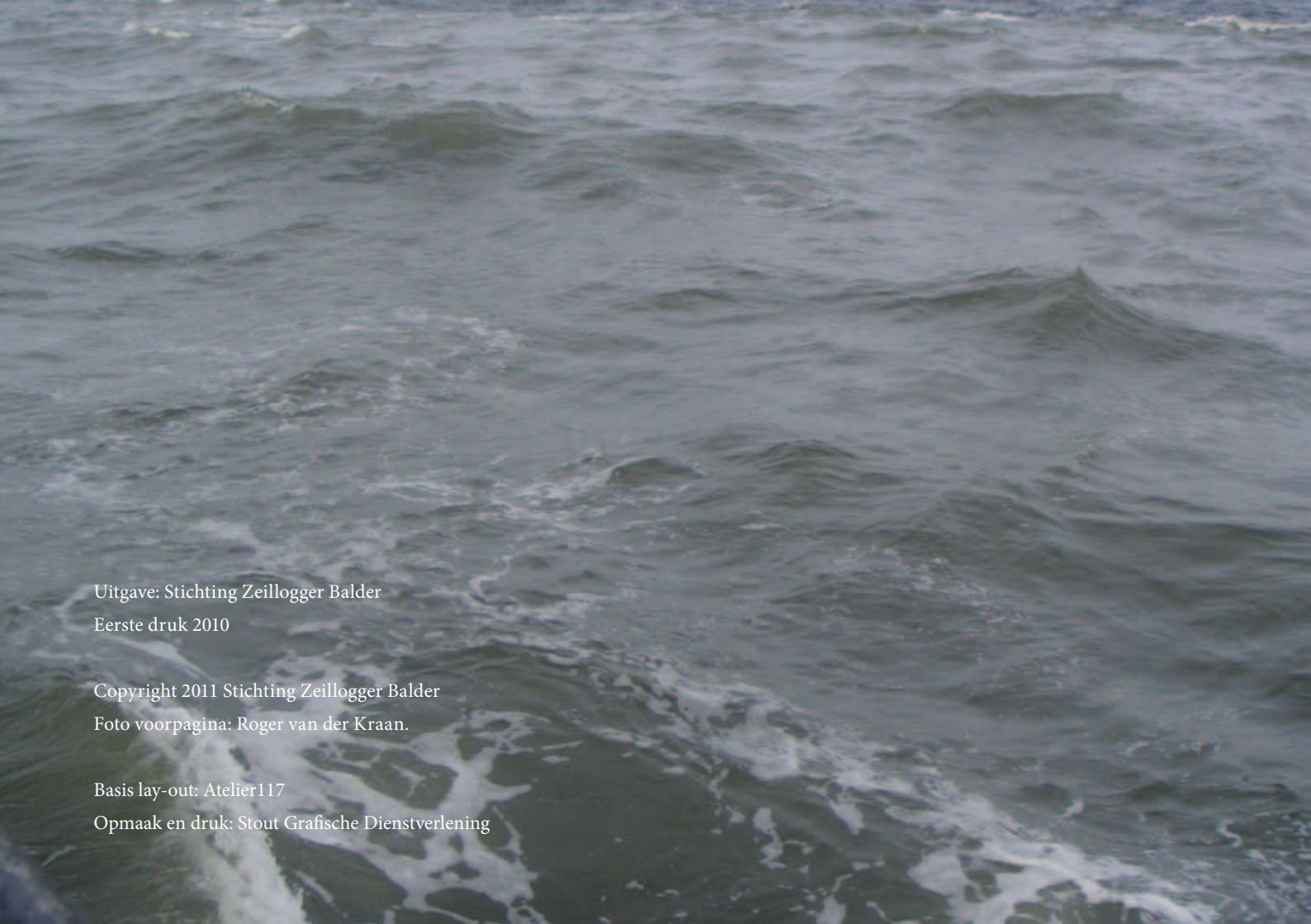

Stichting Zeillogger Balder

Uitgave: Stichting Zeillogger Balder

Eerste druk 2010

Copyright 2011 Stichting Zeillogger Balder

Foto voorpagina: Roger van der Kraan.

Basis lay-out: Atelier117

Opmaak en druk: Stout Grafische Dienstverlening

Inhoud

Voorwoord	4
Inleiding	5
Historie	7
Stichting Zeillogger Balder	8
Restauratie	9
Toekomst	11
Samenvatting	12

cijfers nog aanpassen!!!!

VL 92

VL 92

Voorwoord

Het bestuur van de Stichting Zeillogger Balder heeft de bijna 100 jaar oude zeillogger eind 2010 in beheer overgenomen van het Museum Vlaardingen. Deze overname heeft tot doel de VL 92 Balder, door het uitvoeren van een grootschalige restauratie en het opstellen en uitvoeren van een exploitatie- en beheerplan, te behouden voor de toekomst. De plannen voor deze restauratie worden op dit moment uitgewerkt. Een gedetailleerde projectopzet maken en het verkrijgen van voldoende financiële middelen zijn nu de twee hoofdtaken van het bestuur.

Inleiding

De zeillogger Balder, die momenteel haar ligplaats heeft bij het Museum Vlaardingens (het voormalig Visserijmuseum), is het laatst overgebleven authentieke exemplaar van een grote vloot van (in 1912) ruim 500 zeilende haringloggers, die vanaf eind 19e en begin 20e eeuw voor de visvangst op de Noordzee zijn ingezet. Vlaardingens was in die tijd één van de grote visserijhavens van Europa en de thuishaven voor wel 165 zeilloggers.

In hoogtijdagen bood de haven ligplaats aan 130 zeilloggers wat een grote invloed heeft gehad op de economische ontwikkeling van de stad.

Scheepsbouw, kuiperijen, toeleveranciers en het sociale leven werden volledig beheerst door de visserij. Nog steeds herinneren gebouwen langs het havenfront aan die tijd.

De historische waarde van de Balder, die in 1912 te water is gelaten, wordt vooral gekenmerkt door haar authenticiteit. Het schip kan nog op de zeilen varen en heeft een groot museaal en uniek karakter.

Het schip is het icoon van een belangrijk stuk geschiedenis van de Nederlandse zeevisserij.

De eerste zeilende loggers werden in 1866 in Nederland geïntrodu-

ceerd. In vergelijking met de oude Nederlandse vissersschepen, die op dat moment werden gebruikt, had de logger betere zeileigenschappen. Binnen enkele jaren ontwikkelde deze zich dan ook tot het belangrijkste scheepstype voor o.a. de haringvangst, waarmee de toon werd gezet voor verdere ontwikkelingen van de visserij. De Balder heeft hierdoor een belangrijke schakelfunctie gehad tussen de middeleeuwse haringbuis en de ultramoderne vissersschepen welke in gebruik zijn bij de hedendaagse visserij.

De maritieme impact van deze ontwikkeling was groot, zeker voor Vlaardingens. De acht Vlaardingse scheepswerven bouwden in de jaren 1900-1940 meer dan 200 loggers. De Vlaardingse haringafslag was bepalend voor de prijs van geaakte haring. Tot 1900 stond de werkgelegenheid geheel in het teken van de visserij. Maar de vis werd duur betaald: tijdens de Eerste Wereldoorlog gingen 14 Vlaardingse schepen verloren, waarbij 66 vissers op zee bleven.

In 2006 heeft het toenmalige Visserijmuseum de zeillogger overgenomen van het Nederlands Scheepvaart Museum Amsterdam, met als doel, zodra er voldoende financiële middelen zouden zijn, het

schip grootschalig te restaureren en te behouden voor het nageslacht. Om een dergelijk project voldoende te ondersteunen is hiervoor in 2010 de Stichting Zeillogger Balder opgericht.

De Stichting wil, met inzet van bestuur en vrijwilligers, de benodigde financiën bijeenbrengen, onder andere uit subsidies en sponsorgelden en de restauratie uitvoeren en begeleiden. In 2010 heeft de Stichting een garantstelling van het Fonds Schiedam Vlaardingen voor de eerste € 750.000, mits de stichting ook de resterende financiën voor de totale restauratiekosten van ca. 1.5 miljoen euro verwerft

De Historie

De zeillogger Balder is op 13 mei 1912 op de Vlaardingse werf van A. de Jong te water gelaten. De opdrachtgever tot de bouw was de Visserij Maatschappij Mercurius. Van 1912 tot 1921 was de Balder één van de honderden zeilende loggers die zich bezig hielden met de haringvisserij. In 1922 werd de Balder, wegens het economisch voordeel dat behaald kon worden met de ingetreden motorlogger, opgelegd. In 1929 is zij verkocht aan rederij A. van der Zwan in Scheveningen, hetgeen tevens het einde van de zeilperiode betekende. Door de nieuwe reder werd het schip verlengd, gemotoriseerd en herdoopt in Oceaan 1. Tot 1941 is er met het schip actief deelgenomen aan de haringvisserij.

Zoals vele schepen in die tijd is ook deze logger in de oorlogsjaren gevorderd door de bezetter, maar in 1945 gelukkig weer naar Nederland teruggekeerd, om kort hierna weer aan de haringvangst te gaan deelnemen.

Na deze periode is de Balder verkocht aan de Sleephelling Maatschappij Scheveningen en doorverkocht aan de Vereniging Beroeps- onderwijs in Den Haag, herdoopt in Zearend en geschikt gemaakt

voor het opleiden van jonge vissers in zowel de trawler- als vleetvisserij

In 1976 is het schip voor één gulden verkocht aan het Nederlands Scheepvaart Museum Amsterdam. Na een zeer ingrijpende restauratie, waarbij het schip zijn oorspronkelijke lengte weer heeft teruggekregen en zoveel mogelijk in authentieke staat is teruggebracht, heeft zij een ligplaats gekregen bij het Amsterdamse museum.

In 2006 heeft het Scheepvaart Museum Amsterdam, omdat de Balder niet langer in de collectie van het museum paste, besloten het schip over te dragen aan het Visserijmuseum te Vlaardingen, de stad waar de logger is gebouwd en die ook de eerste jaren van haar bestaan als thuishaven heeft gediend.

De Stichting Zeillogger Balder

Om de grootschalige restauratie op verantwoorde wijze en duurzaam te kunnen uitvoeren en ook het toekomstige beheer zeker te stellen, is hiervoor op 18 mei 2010 de Stichting Zeillogger Balder opgericht.

De Stichting heeft tot doel de zeillogger Balder te behouden als maritiem erfgoed voor de stad Vlaardingen en de rijke historie van de Nederlandse visserij.

De Stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- de zeillogger Balder, met de inzet van vrijwilligers, te onderhouden;
- voor genoemd onderhoud en het zeilend varend houden de benodigde gelden uit subsidies, sponsoring en andere bijdragen te verwerven;
- het object open te stellen en toegankelijk te maken voor een groot publiek;
- ruimte te creëren voor voorlichting, educatie en werkprojecten;
- het aanwezig zijn op maritieme evenementen en hiermee de stad Vlaardingen en het Museum Vlaardingen te promoten.

Restauratie

De Balder is ruim 35 jaar geleden door het Nederlands Scheepvaart Museum Amsterdam gerestaureerd.

In 2001 heeft het *Klassebureau voor de scheepvaart Register Holland* de Balder aan een uitgebreide technische inspectie onderworpen, met als uiteindelijk oordeel dat een grootschalige reparatie op dit moment het schip van de ondergang kan redden. Indien deze restauratie met duurzame middelen wordt uitgevoerd, is dit een garantie dat het schip voor de toekomst behouden kan blijven.

Een door de Stichting in overleg met diverse scheepsreparatiebedrijven recent opgesteld rapport, waarin gedetailleerd de belangrijkste en noodzakelijke werkzaamheden zijn opgetekend, dient als basis voor een definitief restauratie bestek.

De totale kosten, voortvloeiend uit de genoemde werkzaamheden en aangevuld met alle noodzakelijke kleine werken zullen, inclusief een post onvoorzien, ca. 1.475.000 euro gaan bedragen.

De Stichting zal potentiële sponsors en financiers benaderen om de benodigde financiën bijeen te brengen

Naast de eerdergenoemde bijdrage van het Fonds Schiedam Vlaardingen stelt de Stichting hiertoe een financierings- en exploitatieplan op.

De Stichting beperkt de kosten van de restauratie in aanzienlijke mate door samen met een team van vrijwilligers, veel voorbereidend werk te verrichten. Daarmee dringt de stichting de kosten van werkzaamheden die moeten worden uitbesteed zoveel mogelijk terug. Zodra de restauratie is uitgevoerd, zal deze groep vrijwilligers het schip vaarklaar maken en gaan beheren. Als het schip weer vaarklaar is, zullen sponsors, tegen een kleine bijdrage in de exploitatiekosten, in de gelegenheid worden gesteld van het schip gebruik te maken.

In het op te stellen exploitatieplan werkt de stichting uit op welke wijze de sponsors en financiers betrokken blijven bij het behoud en gebruik van de Balder. Hierbij wordt gedacht aan vaartochten, presentaties aan boord, bedrijfsontvangsten en aan deelname aan maritieme en culturele evenementen.

Toekomst

Vanuit de lange visserijgeschiedenis van de stad Vlaardingen is het niet toevallig dat het Museum Vlaardingen, een kennis en informatiecentrum voor de Nederlandse visserij, in Vlaardingen gevestigd is. Het museum werkt momenteel aan modernisering en uitbreiding van haar gebouw, met als doel een groot publiek te betrekken bij het verleden, heden en de toekomst van de Nederlandse en Internationale zeevisserij. In deze context past uitstekend het openstellen voor het publiek van een museaal object als de zeillogger Balder.

Zodra de restauratie van het schip is voltooid, gaat een enthousiaste groep vrijwilligers, die al jaren actief is op de Balder en door dit restauratieproject sterk wordt gemotiveerd, het dagelijks onderhoud en het varend houden verzorgen.

Omdat de door de vrijwilligers uit te voeren werkzaamheden veelal in de ambachtelijke sfeer liggen, is dit ook voor bezoekers van het Museum een interessante activiteit. De voor de exploitatie noodzakelijke middelen zullen d.m.v. fondswerving en sponsorbijdrage, (zowel financiële als in natura worden verkregen.

Een wens van zowel het stichtingsbestuur als van de vrijwilligers is om de beschikking te krijgen over het gebouw 'De Joon'. In dit gebouw, gelegen aan dezelfde kade als waar de Balder haar ligplaats heeft, kan een werkplaats worden gerealiseerd waar de ambachtelijke werkzaamheden van de vrijwilligers kunnen worden, verricht op een zodanige wijze dat deze ook zichtbaar zijn voor het bezoekend publiek, dat daar ook de mogelijkheid heeft zelf mee te doen met de restauratie, onder leiding van de Stichting.

Onder de vele bezoekers van het museum zijn jaarlijks ook ca. 700 scholieren, die op de Balder een goed beeld kunnen krijgen van het verleden van de zeevisserij

Samenvatting

Het bestuur van de Stichting heeft als doel de Balder als uniek varend erfgoed te behouden voor de toekomst en tracht dit d.m.v. een groot-schalige restauratie te bereiken. Het bestuur heeft voor dit groot-schalige project een gedetailleerd projectplan opgezet. Met de eerder genoemde bijdrage van het Fonds Schiedam Vlaardingen wordt een start gemaakt met de restauratie. De Stichting benadert andere sponsors en financiers voor de resterende gelden. Na realisering van het project zal de Balder weer voor decennia geschikt zijn om zeilend de historie van de Nederlandse zeevisserij aan een breed publiek te tonen.

Vlaardingen, januari 2011.

Stichting Zeillogger

Balder

